

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

2 Quibus modis in ea profecerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

quia etiam hæc est maxima fidei perfectio, quæ ali-
quibus in prima sanctificatione est communicata, &
superius ostendimus etiam Ioannem Baptistam, cum
in utro sanctificatus est, Christum Deum, & homi-
nem cognovisse. Non oportuit autem, ut à principio
cognosceret Beata Virgo omnes circumstantias hu-
ius mysterij. Certum est enim non agnovisse, ex qua
fœmina Deus esset assumpturus carnem, neque quo lo-
co, & tempore, in horum igitur cognitione proficere
potuit, prius legendo, & intelligendo veteris testa-
menti, postea per Annuntiationem Angelicam,
Christi doctrinam, ac multarum rerum experimen-
tum.

Ex hac verò responsione alia dubitatio oritur. Quam
tum Beata Virgo in hac Dei cognitione profecerit,
an scilicet Apostolos, & Theologos omnes, qui in Ec-
clesia Dei fuerunt, superaverit. Respondetur sine ul-
la dubitatione ita de Beata Virgine sentiendum esse,
Primum enim ita sentiunt Patres. Ansel. libr. de excel-
lencia Virginis, ca. 7. *Acet ipsi, scilicet Apostoli, per revelati-*
onem Spiritus Sancti edocti fuerint in omnem veritatem: in
comparabiliter tantum eminens, ac manifestius ipsa per eum
Spiritum veritatis, illius veritatis profunditatem intelligebat
& per hoc multa eis per hanc revelabantur, quæ in se non so-
lum simpliciter scirent, sed ipso effectu, ipso experimento didice-
rat. Unde Sancti eam sæpe vocant Apostolorum Magi-
stram, Ignat. epist. 1. vocat magistram religionis magistratam. Ac
propterea Rupert. libr. 2. de gloria, & honore filij ho-
minis circa principium, inter alia dicit, habuisse Vir-
ginem tempus tacendi, & tempus loquendi, priusque
durasse quamdiu Christus in hoc mundo vixit, cum
conferabat, & conserbat in corde suo omnia divina verba,
& erat hortus vere conclusus, & fons signatus: postea ve-
rò tempus à Christi Domini Ascensione inchoasse, in
quo erant emissiones eius paradisi, & fons distillans labia
eius. Denique eadem ratione Bern. serm. 4. in Missus est
dicit Mariam Evangelistas illuminasse lux, a sui no-
minis, inquit, etymologiam. Nam Maria inter alias in-
pretationes illuminatrix exponitur à D. Hieron. libr.
de nominibus Hebraicis in Exodum. Denique Ambros.
lib. 1. de institutione Virginis, capit. 7. de Ioanne
Evangelista dicit, in rum non esse præ ceteris fuisse loquen-
tum mysteria, cum ei præfatus esset aula cælestium sacramento-
rum. Euseb. Emis. serm. de Assumptione Virginis, ip-
sa, inquit, non solum secundum humanitatem, sed etiam se-
cundam divinitatem, & contemplari, & plus omnibus cognos-
cere meruit. Et confirmatur, quia B. Virgo à sanctis
Patribus esse dicitur, omnium hæc sum interemptrix, ut
patet ex Athanas. serm. de sanctissima Deipara, Hieron.
in vel Sophron. in serm. de Assumptione, Bern.
in serm. signum magnum, & super salutem Regine, prout
habetur inter opera eius; & Rupert. libr. 1. in Cantica,
Quia sicut ante nos, inquit, dictum est, Tu es sola Virgo, quæ
universam hæreticam pravitatem interemisti. Unde canit
Ecclesia, Gaude Maria Virgo, cunctas hæreses interemisti in
universo mundo. Potest autem hoc specialiter attribui
Beate Virgini, vel quia generando eum, qui est lux
veræ, quæ illuminat omnem hominem, omnes errorum
tenebras fugaverit: vel quia singulari modo cunctis
fidei defensoribus, ac doctoribus opitulatur: vel
(quod ad rem præsentem pertinet) quia singulari
modo fuerit fidei magistra; & quia ipsos etiam Apo-
stolos docuerit, quorum doctrina omnes hæreses in-
terimuntur. Denique confirmatur ratione, quia to-
ta hæc perfectio fidei, & cognitionis divinæ erat pro-
portionata sanctitati, & dignitati Beate Virginis:
tum etiam, quia in ea fuerunt causæ potiores, & effi-
caciores ad hanc divinam sapientiam con-
sequendam, ut in sequenti

Sectioe docebi-
mus.

SECTIO II.

*Quibus modis B. Virgo in Dei cognitione profecerit,
dum in humanis fuit.*

Varijs modis solent rerum cognitio comparari: do-
ctrinā, ad quam librorum continua lectio reuo-
catur, & inventionem, ad quam pertinet effectuum
experimentum, & observatio ad ipsorum causas co-
gnoscendas conducens. Primum igitur certum est
Beate Virginis sapientiam, omnesque progressus,
quos in ea fecit, primum ab Spiritu Sancto, ut à pri-
mo, & principali Doctore manasse; ab illo enim acce-
pit per revelationem, & infusionem primam cogni-
tionem divinarum mysteriorum, & dona scientiæ,
sapientiæ, & intellectus, quibus hæc cognitio maxi-
mè iuvatur. Deinde per sanctos Angelos, præsertim
per Gabrielem ante filij conceptionem sæpe fuit in-
structa, & edocta, ut Cedrenus refert in Compendio
historiæ, & Gregorius Nicomediensis, homilia de
oblatione Virginis, & Bernardus, homilia quarta,
in Missus est, cuius verba statim referam, de qua re
multa etiam supra diximus agentes de Annuntiatio-
ne Angelica. Rursus post Christi incarnationem, du-
bium non est, quin ab illo fuerit, singulariter institu-
ta, atque illuminata, ut latè prosequitur Rupertus.
libro primo in Cantica. Unde Ambrosius, libro de
institutione Virginis, capitulo decimo quarto, ab eo
tempore, quo filium gestabat in utero, sentit, illius
opera, & auxilio in hac sapientia profecisse, licet enim
inquit, Vere autem alius ille Maria crater tornatilis, in quo
erat sapientia, quæ miscuit in cratere vinum suum in deficien-
tem præ cognitionis gratiam, divinitatis suæ plenitudinem
subministravit. Hinc etiam sic colligit Anselmus in
homilia super Evangelium, Lucæ decimo, Intravit
Iesus in quoddam castellum: Christus, ut dicit Apostolus pri-
ma ad Corinthios, & ad Colossenses secundo, est Dei virtus,
& Dei sapientia, & in eo sunt omnes thesauri sapientiæ, &
scientiæ Dei, & Christus est in Maria, ergo omnes thesauri sa-
pientiæ, & scientiæ Dei sunt in Maria.

Quæri verò non immerito potest, an ab alijs ho-
minibus aliquid Beata Virgo didicerit in hac divi-
narum rerum cognitione. Bernardus enim, homilia
quarta, in Missus est, partem negantē indicare videtur
dum inquit Gabrielem nuntiasse Virgini concep-
tionem Elisabeth, quia decuit, ut ab Angelo potius quam ab
homine mysterium disceret, ne mater à consiliis filij aliena
videretur. Et ut ipsarum rerum tempus, & ordinem melius te-
nens, scriptoribus, & predicatoribus Evangelij referet verita-
tem, quæ & plene de omnibus à principio cælitus fuerat in-
structa mysteriis. Anselmus etiam libro de excellentia
Virginis, capitulo septimo dicit, per spiritum veri-
tatis fuisse alius, ac profundius edoctam, quam A-
postolos. Sicut ergo ipsi non ab hominibus, neque per
hominem (scilicet purum) sed per revelationem Spi-
ritus Sancti, & Christi domini instructi sunt, ita
E multò potius Beata Virgo.

Quod si quis obijciat, quia Lucæ secundo, Simeon
docuit Virginem dicens, Ecce hic positus est in ruinam,
&c. & ibidem subiungitur, quod ea etiam id dictum
fuerat, Maria autem conservabat omnia verba hæc conferens
in corde suo. Quibus verbis indicatur Beatam Virgi-
nem multa didicisse ex ijs, quæ alij de Christo loque-
bantur. Responderi potest, Simeonem non propter
Virginem instruendam, sed propter alios, & propter
Ecclesiam illa prophetica verba protulisse; loquutū
autem esse singulariter ad Virginē, quia illa mysteria

Q 4

specia-

Dubium.

Responsio
Apostolorum
&
Theologos
omnes fidei
cognitione
Virgo super-
avit.
Ansel.

Ignat.
Rupert.
Virgo Apo-
stolorum Evan-
gelistarum
magistra.

Bernard.

Hieron.
Ambros.

Euseb.
Emis.

Athanas.
Hieronym.
Sophron.
Bernard.
Rupert.
Maria hære-
sum interem-
ptrix quomodo
dicitur.

Spiritus san-
ctus primus
Maria infuso-
ne magister.

Cedren.
Greg. Nico.
Bernard.

Rupert.
Ambros.

Anselm.

Dubium.

Bernard.
Quidnam
ab homini-
bus de divi-
nis mysteriis
Virgo cognos-
cerit.

Anselm.

Obiectio.

Luc. 1. & 1.

Responsio.

Isai. 8.

1 Petr. 2.

Rom. 9.

Hebr. 2.

Responsio.

Augustin.
Ambro.Orig.
Maria sacra
rum literarum
scientissima.
Gregor.
Nyssen.
Sophron.Andr.
Ierolym.

specialiter ad eam pertinebant. Quæ expositio sua-
deri præterea potest, quia Simeon in illis verbis in-
luisse videtur ad locum Isaia octauo, *Erit vobis in
sanctificationem: in lapidem autem offensionis: & in petram
scandali duabus domibus Israel, in laqueum, & in ruinam
habitantibus Ierusalem, &c.* Quem locum de Christo
exponunt Petrus prima Canonica, capitulo secun-
do, & Paulus ad Romanos. 9. qui etiam ad Hebræos
2. de Christo exponit sequentia verba Isaia, *Ecc ego,
& pueri mei, quos dedit mihi Dominus: in signum, & in por-
tentum Israel, a Domino exercituum, qui habitat in monte
Sion.* Indicauit ergo sanctus Simeon hoc signum, &
hunc lapidem esse Christum: sed Beata Virgo erat
versatissima in Scripturis, & eas optime norat: ergo
nihil docuit eam Simeon, quod ignoraret, sed in me-
moriā adduxit, quod sæpè legerat, & intellexerat.
Quod autem Beata Virgo obseruaret verba, quæ au-
diebat, & in corde suo ea recogitare, nullum argu-
mentum est, quod propterea ab hominibus aliquid
discret, sed solum quod audiendo huiusmodi ver-
ba occasionem fumeret, magis, ac magis diuina my-
steria contemplandi. Et hunc esse Euangelij sensum
constat, tum quia huiusmodi verba dicuntur de re-
bus, ac mysterijs notioribus, & pertinentibus ad ip-
sam substantiam incarnationis, & redemptionis hu-
manæ, quæ non est verisimile Virginem ignorasse;
tum etiam, quia de eisdem rebus sæpius illa eadem
verba dicuntur. Est ergo hæc sententia satis verifi-
milis, & non parum confirmari potest ex ijs, quæ
multi Theologi docent de eximia sapientia Beatæ
Virginis infusa, quæ partim iam attigimus, partim
atingemus Sectione sequenti. Et quidem si sermo
sit de substantia mysteriorum fidei, & perfectæ eo-
rum intelligentiæ, nihil existimo Virginem à puro
homine didicisse, quia nec decuit, nec oportuit, cum
singulariter fuerit à Spiritu Sancto præuenta. Si ta-
men sit sermo de aliquibus circumstantijs, vel de a-
licuius rei futuræ prædictione, vel fortasse etiam ali-
cuius loci Scripturæ intelligentiæ, & similibus, non
est inconueniens, quod ministerio hominum ea in-
terdum didicerit: quia non simul habuit à principio
horum omnium exactam cognitionem.

Secundò creuit B. Virgo in cognitione, & sapien-
tia, ex assidua lectione, ac meditatione sanctarum
scripturarum, ac diuinorum mysteriorum contem-
platione. Ita docet Augustinus, sermone quinto de
Natiuitate, dum Virginem alloquitur, *Reuole Maria
prophetiam lectionem, neque enim te scientia potest diuino-
rum præserire librorum, quæ ipsam plenitudinem paritura es
Prophetarum.* Ambrosius libro secundo de Virgini-
bus, *Tunc minus sola esse videbatur, cum sola esset. Nam quo-
modo sola, cum tot libri adessent, tot Archangeli, tot Prophe-
ta?* Origenes homilia sexta, in Lucam, dicit Mariam
fuisse surbatam in salutatione Angeli, quia nunquam
legerat ad alium quempiam similem factum esse ser-
monem, *Habebat, inquit, legem scientiam, & Prophetarum
vaticinia quotidiana meditatione cognouerat.* Vnde
Gregor Nyssen. sermone de Natiuitate, & Sophro-
nius sermone de Assumptione dicunt, Beatam Vir-
ginem à tenera ætate didicisse sanctam linguam, &
quamdiu in templo vixit, lectioni sacrarum Scrip-
turarum, & meditationi vacasse. Et Andreas Ieroso-
lymitanus, sermone in salutationem Deiparæ, *Veri-
simile, inquit, est ipsam & de clara stirpe natam, & Davidis
filiam, haud ignaram diuinorum, quæ in diuinis literis ha-
bentur, oculorum fuisse.* Ratio vero est, quia (vt supra
ostendimus) Beata Virgo optimam partem vitæ
contemplatiue sibi elegit, munera autem huius vitæ
sunt diuinorum rerum, ac scripturarum lectio, me-
ditatio, & contemplatio, ergo in ijs maximè Beata
Virgo se exercuit. Quod autem hoc exercitio pluri-
mum in diuina cognitione profecerit, per se notum
est, nihil enim est, quod ad huius cognitionis perfe-

ctionem magis iuuat, vt ipsa etiam experientia do-
cere potest. Præsertim, cum Beata Virgo perfectissi-
mo ingenio, ac intellectu polleret, & animum habe-
ret pacatissimum, & ab omni mentis perturbatione
semotum, cumque earum rerum, quas legebat, intelli-
gentiam orationibus suis à Deo deprecaretur, nemo
enim (vt existimo) audebit hoc in dubium reuoca-
re aut negare, quin fuerit tam iusta deprecatio à Deo
exaudita, ergo singulari etiam Spiritus Sancti gra-
tia, & lumine continuè adiuuabatur, vt legendo, me-
ditando, ac contemplando in hac diuina sapientia
mirabiles progressus faceret.

Tertiò dicendum est, Beatam Virginem multo-
rum effectuum experimento, & obseruatione, ita in
aliquorum mysteriorum cognitione profecisse, vt
euidencia quadam naturali, seu morali illa vera esse
diudicauerit. Quomodo dixit Bernardus, homilia
quarta, in *Misus est. Soli datum est nosse, cui datum est ex-
periri.* Et Anselmus, de excellentia Virginis, capitulo
septimo: *Multa in se non solum simplici scientia: sed ipso ef-
fectu, ipso experimento didicerat mysteria Domini nostri Ie-
su Christi.* Et Bernardinus dicto sermone quinquage-
simo primo, *non solum per diuinam reuelationem, sed ipso
experimento;* Et Antoninus quarta parte titulo deci-
mo quinto, capitulo decimo septimo, paragrafo
primo, *Vidit, inquit, & experta est se concepissee non opere
humano, & se peperisse parvulum cum virginitatis honore.*
Et infra ex hoc principio colligit cum Alberto, Bea-
tam Virginem habuisse de Incarnatione, & de Ver-
bo incarnato cognitionem, quæ est supra fidem. De-
nique August. in libro de Assumptione Virginis, ca-
pitulo septimo inter alia dicit, ex ijs, quæ acciderunt
in conceptione, natiuitate, & alijs mysterijs Christi,
liquido potuisse Virginem cognoscere, quod talia
obsequia non nisi Deum decerent. Et Athan. sermone
de sanctissima Deipara, dicit, per signa & effectus vi-
disse Virginem Verbum incarnatum non in seipso,
& facie ad faciem, sed eo modo, quo nos per actiones
vitæ cognoscimus euidenter animam nostram. Et
declaratur breuiter, quia quædam opera miraculo-
sa euidenter experta est in se, vt conceptionem sine
viro, subitam, ac momentaneam proles animationem
in vtero exultantem, melius quam Ioannes exulta-
uerit, partum sine dolore, Angelorum ministeria,
Magorum, ac pastorum aduentum. Deinde in me-
nte, ac voluntate experiebat mirificos ardentissimi
amoris effectus, singularis gaudij omnino spiritua-
lis, ac diuini, admirabilis intelligentiæ cum profun-
dissima humilitate. Quæ omnia non obscure testa-
bantur, Deum esse illorum operum auctorem. Ad
hæc adiungebat prophetias, easque euidenter im-
pleri intuebatur. Ex his ergo, & similibus euidenter
inferebat Gabrielem Angelum fuisse nuntium à Deo
missum, & consequenter sibi vera narrasse, scilicet verum
Deum in vtero concepissee, ac denique omnia, quæ ipse
postea edocuit, vera esse.

Dices, Qualis fuit hæc Virginis cognitio, natura-
lisne, an supernaturalis: scientiæ, an fidei? Respon-
deo respectu aliquarum rerum, quas euidenti expe-
rimento immediatè cognoscebat Beata Virgo, fuisse
cognitionem naturalem non scientiæ propriè dictæ
sed euidentis experientiæ, vt verbi gratia, quod con-
cepit sine viro, quod peperit sine dolore, & similia.
Aliarum verò rerum cognitio, quam ex hac euiden-
ti experientia eliciebat, naturalis etiam erat, cum
ex naturali cognitione profecta, & in illa omnino
fundata esset. Vnde non erat fides; sed dici potest
scientia, quia, quatenus ex effectibus naturalibusque
signis oriebatur: & quoad multa erat cognitio eui-
dens in testificante, vt quando sola euidentia signorum
& effectuum absque aliquo adiuncto testimonio,
non erat sufficiens ad colligendam alicuius ver-
itatis euidentem cognitionem. Et huius generis
sunt mysteria ad diuinitatem pertinentia, nam quæ
ad huma-

ad humanitatem pertinent, priori modo cognosci A poterat.

Dices, Si Beata Virgo consequuta est eundem cognitionem mysteriorum fidei, ergo neque indiguit fide, neque illam habuit. Respondetur, negando consequentiam, nam in primis ante huiusmodi veluti experimentalem cognitionem necessaria illi fuit fides, nisi enim credidisset, nunquam intellexisset, neque supernaturales effectus in se experta esset. Deinde, cognitio evidens postea acquisita, non potuit expellere fidem, est enim inferioris rationis, & minus certa, quam supernaturalis fides, & ideo non potest certitudinem eius excludere, neque illius actum omnino impedire. Vnde etiam fit, ut ad iudicandum de supernaturalibus mysterijs iuxta eorum dignitatem, modo, ac lumine supernaturali, necessaria Virgini fuerit fides infusa, quæ licet obscuritate videatur inferior, tamen in obiecto formali, atque adeo in essentia sua simpliciter est superior.

SECTIO III.

Virum habuerit Beata Virgo scientiam aliquam diuinorum mysteriorum per se infusam.

Prima sententia esse potest, habuisse Virginem ab instanti conceptione supernaturalem scientiam per se infusam diuinorum mysteriorum. Ita sentit Sanctus Bernardinus, tractatu de Beata Virgine, sermone quarto, articulo primo, capitulo quarto, dicens, *In prima sanctificatione quantum ad rationem, & intellectum, tanta ei sapientia claritas a Deo superinfusa est, quod perfecte intelligebat creaturas, & creatorem, & spiritus, & omnia bona amplectenda, & mala fugienda.* In eadem sententia videtur esse Albertus Magnus libro de Beata Virgine, capitulo septuagesimo primo, ubi inquit, Virginem habuisse cognitionem supra fidem, & super cognitionem puræ creaturæ existentis in via: & capitulo nonagesimo sexto dicit similitudinem cum habitu fidei habuisse habitum, quo perfectius, quam Adam in sopore, & quam Ioannes super pectus Domini recubens, & quam Paulus in raptu cognouit mysteria supernaturalia: & capitulo centesimo trigésimo secundo & centesimo quadragésimo nono, inter alia Virginis priuilegia ponit, quod Trinitatem sine medio per specialissimam gratiam in via cognouit, & idem fere dicit de mysterio Incarnationis. Addit etiam habuisse Virginem per gratiam cognitionem matutinam, & vespertinam. Vespertinam intelligere videtur fuisse fidem; matutinam autem scientiam infusam. Quam doctrinam fere amplectitur Antoninus, quarta parte, titulo decimo quinto, capit. decimo septimo, paragrapho primo, ubi inter alia dicit habuisse Beatam Virginem in habitu, & in actu perfectiorem cognitionem, quam Paulum in raptu. Quamquam non à principio sanctificationis, sed ex quo Deum concepit, hanc diuinam cognitionem illi tribuat. Et capitulo decimo octauo, paragrapho secundo, distinctius refert, & approbat Alberti doctrinam. Præterea Dionysius Richelius Cantic. 5. dicit ab initio habuisse *splendidissimam, & exuberantissimam sapientiam sibi infusam.* Idem Bernardinus de Busto in Mariali, sermone secundo, & nono. Fundamentum solum est, quia Deus potuit hanc perfectionem matri suæ tribuere, & est consentanea dignitati, & statui eius. Quæ sententia, & pia est, & probabilis, præsertim de tempore post filij conceptionem, nam de anteriori tempore non videtur adeo verisimilis.

Mihi tamen distinctione utendum videtur, possumus enim loqui proprie, & in rigore de scientia

per se infusa, ut includit, & lumen intellectuale clarum ac evidens, & species representantes res supernaturales creatas, prout in se sunt, increatas verò, quantum ex creatis supernaturali euidencia cognosci possunt. Alio modo loqui possumus de cognitione per se infusa in communi, comprehendendo fidem, ita tamen, ut non solum ratione luminis, sed etiam ratione specierum intelligibilium, quæ ad vsum illius luminis necessaria sunt, intelligatur esse per se infusa, & apta, ut anima coniuncta corpori mortali, possit illa uti sine conuersione ad phantasmata. Lumen enim fidei per se infusum est, & de se non requirit consortium phantasmatum, cum Angelis etiam commune sit. Vnde proprius etiam actus eius, qui est assensus veritatis reuelatæ, de se non requirit phantasmata. Nam & Angeli viatores actum habuerunt eiusdem rationis; (ut opinor) cum nostra fide. Per accidens ergo ratione subiecti, vsus fidei, prout in nobis est, fieri non potest sine conuersione ad phantasmata, quia obiectum illi proponitur modo connaturali homini per species sensibus acquisitas. Vnde in Angelis, quia propositio obiecti fit altiori modo illis connaturalis, ideo vsus eiusdem fidei in eis nullo modo à sensibus pendet.

Dico ergo primo, verisimilius esse, habuisse Beatam Virginem cognitionem supernaturalem per se infusam, quoad lumen, & species, ita ut obiecta fidei modo Angelico per altiores species illi fuerint diuinitus proposita independenter à phantasmatibus. Et in hoc sensu explicato sententia principio adducta, est reuera probabilissima, & multi, ex citatis authoribus possunt facile in hunc sensum adduci. Et probatur primo, quia totus hic modus cognitionis est non solum possibilis, sed etiam facilis, & multum conferre potuit ad maiorem, ac perfectiorem vsum gratiæ sanctificantis, & non excedit limites viatoris, quin potius in viatoribus Angelis inuentus est, ergo valde credibile est concessum fuisse Beatæ Virgini. Secundo multa priuilegia concessa creduntur Beatæ Virgini, quæ vel hunc modum cognitionis requirunt, vel certè illo posito, facilius, & commodius intelliguntur, ut verbi gratia, quod in primo instanti suæ conceptionis fuerit per propriam dispositionem, & conuersionem in DEVM sanctificata. Item quod toto tempore infantie habuerit vsum rationis circa res diuinas. Item quod tempore somni, in DEI contemplatione, & amore occupari posset, quæ omnia, & si quæ sunt alia id genus, facile intelliguntur posito prædicto modo cognitionis per se infusæ, & sine illo intelligi nequeunt, absque alijs permixtis miraculis. Tertiò, hoc modo recte etiam intelligitur, potuisse Virginem in statu viæ nunquam desistere ab actuali aliqua diuinarum rerum consideratione, absque corporis impedimento, aut defatigatione: corpus enim non defatigatur contemplatione intellectus, nisi propter necessariam eius cooperationem, & phantasmatum concomitantiam: decuit autem (ut supra diximus) animam Beatæ Virginis, ex quo creata est, nunquam à Dei cognitione, & amore cessare. Nam si hoc Angelis datum est, quomodo credemus B. Virgini fuisse negatum?

Quarto, hoc etiam modo intelligimus potuisse Virginem altius, & perfectius ex vi cognitionis, & amoris Diuini, quem perpetuo habebat, præuenire in se, & cohibere omnem inordinatum motum. Vnde Sanctus Bernardinus supra sermone quarto, articulo primo, capite tertio, & sermone octauo, articulo tertio, capite quarto: & Gerson tractatu quinto, super *Magnificat*, Alphabeto octuagesimo sexto, litera C. requirunt ut potissimam causam intrinsecam huius perfectionis, independentiam mentis Virginis à corpore in Diuina

Obiectio.

Responsio.

Bernardinus.

Albertus Magnus.

Antoninus.

Dionysius Richelius, Bernardinus de Busto.

Scientiam diuinorum mysteriorum per se infusam Virgo quomodo habuerit.

Bernardinus.

Gerson.